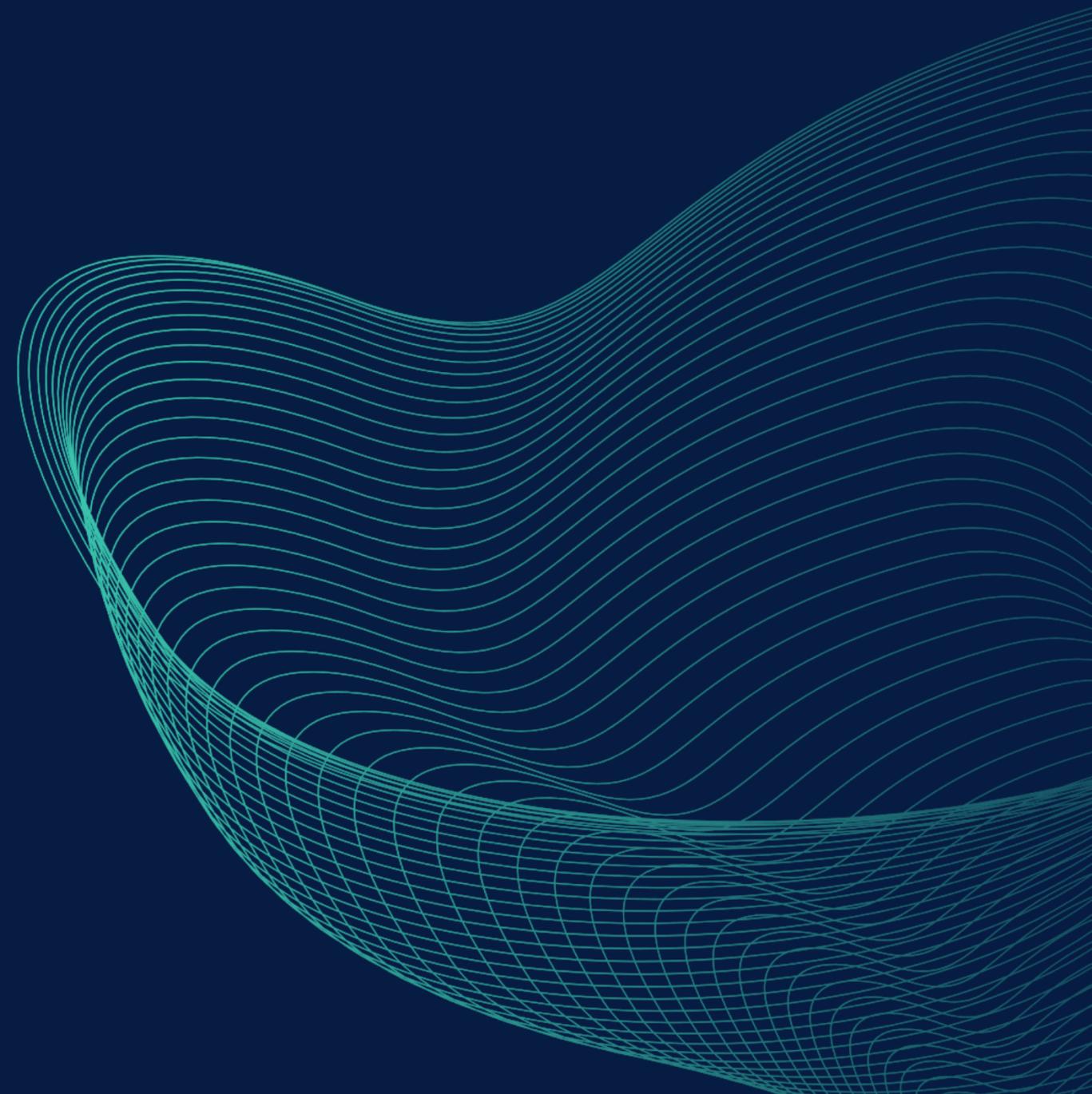


Staying Ahead

Trends and Navigating in Regulatory Compliance

15 December 2023



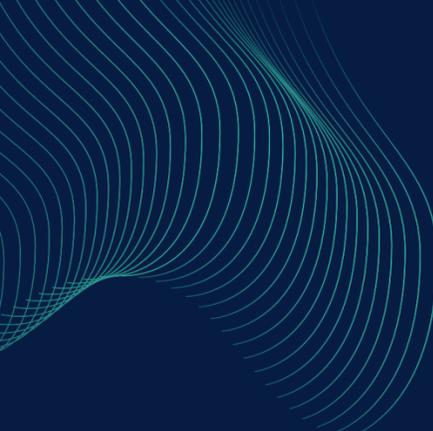
ผู้ช่วยผู้ว่าการ

สายกำกับระบบการชำระเงิน

และคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน



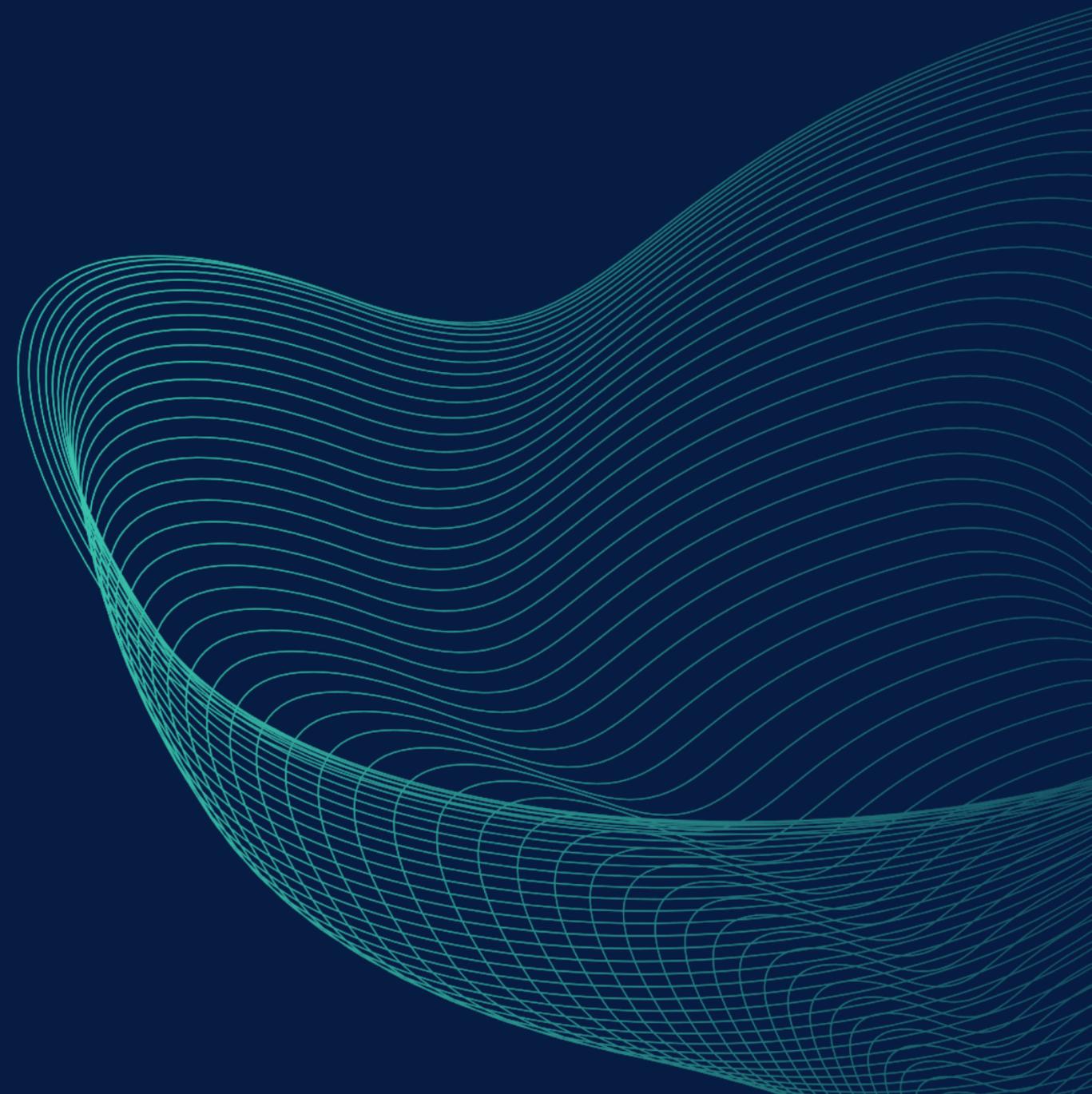
คุณดารณี แซ่จู่



Staying Ahead

Trends and Navigating in Regulatory Compliance

15 December 2023



ผู้อำนวยการอาวุโส

ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงิน

และเทคโนโลยีทางการเงิน



คุณบุษกร ธีระปัญญาชัย



ทิศทางการพัฒนาระบบการชำระเงินและ การทำกับดูแลผู้ประกอบการธุรกิจในระยะต่อไป





ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงินและเทคโนโลยีทางการเงิน



คุณบุษกร ธีระปัญญาชัย
ผู้อำนวยการอาวุโส



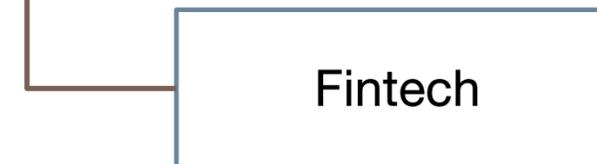
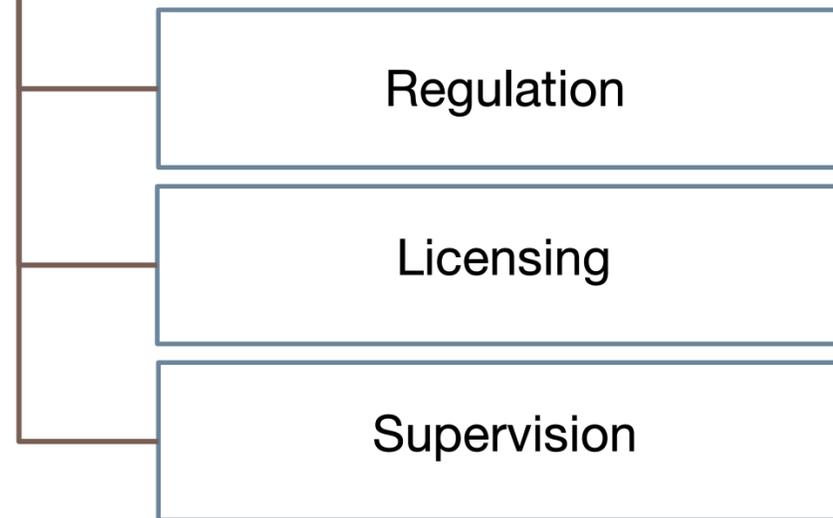
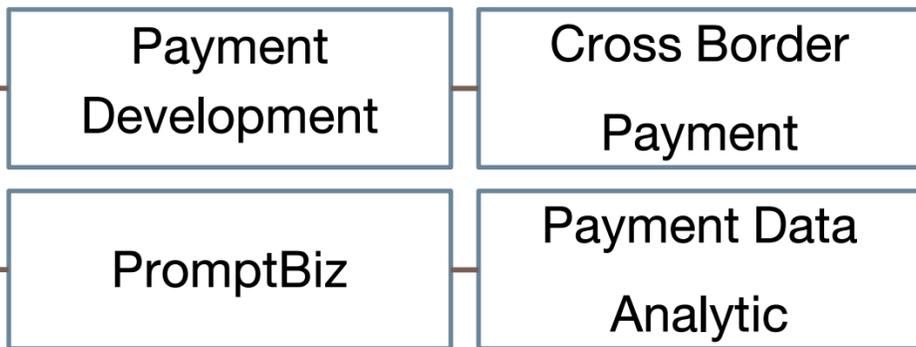
คุณวิชกร จิวากานนท์
สำนักนโยบายและพัฒนา
ระบบการชำระเงิน



คุณเจมสุดา เรืองวรรณ
สำนักกำกับและตรวจสอบ
ผู้ให้บริการชำระเงิน



คุณอาจารย์ ศุภพิโรจน์
สำนักเทคโนโลยีทางการเงิน





ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงินและเทคโนโลยีทางการเงิน

(1 ม.ค. 2567 เป็นต้นไป)



คุณบุษกร ธีระปัญญาชัย
ผู้อำนวยการอาวุโส



คุณอนรรช สัมคะเเน
สำนักนโยบายและพัฒนาระบบการชำระเงิน

NEW

Payment Development

Cross Border Payment

PromptBiz

Payment Data Analytic



คุณเจมสุดา เริงวรรณ
สำนักกำกับและตรวจสอบผู้ให้บริการชำระเงิน

Regulation

Licensing

Supervision



คุณวิจิตรเลงา มารมย์
สำนักเทคโนโลยีทางการเงิน

NEW

Fintech



ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

Financial Landscape

พันธกิจ ธปท. มุ่งเสริมสร้างสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเงิน
ที่มีเสถียรภาพ และมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนและทั่วถึง

Digital

Leveraging on Technology and Data to Drive Innovation through
“Open Competition, Open Infrastructure, and Open Data”



Sustainable

Managing Transition towards Sustainability



Resilient

Shifting from Stability to Resiliency



Repositioning Thailand's Financial Sector

For a Sustainable Digital Economy



VISION: การชำระเงินดิจิทัลเป็นทางเลือกหลักที่เข้าถึงผู้ใช้บริการทุกกลุ่ม ยกระดับคุณภาพชีวิต ส่งเสริมศักยภาพ และการแข่งขันของไทย พร้อมก้าวสู่สังคมที่ใช้เงินสดน้อยลง

- Regulatory impact assessment (RIA)
- Digital Asset Regulation
- Ongoing Supervision
 - Data Driven
 - Self-Assessment
 - Supervisory tool
 - Collaboration



- Adoption
- Literacy



Open Infrastructure

- PromptBiz
- Governance Structure (PSF, CPSO)
- Fee Revisit



Open Data

- Payment Data Analytic
- Data Integration
- Fin-Gov



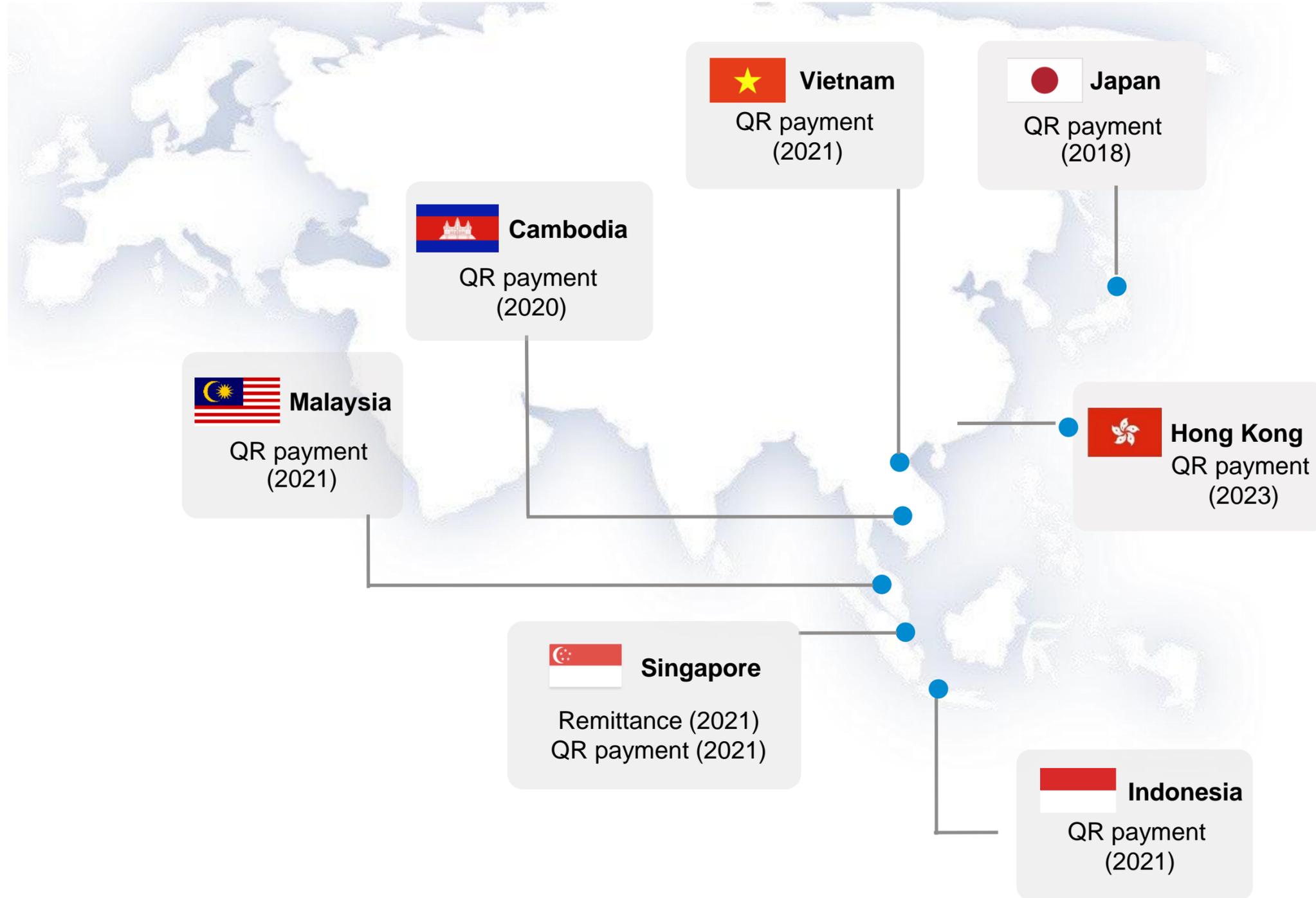
Open Competition

- Infrastructure Accessibility
- Cross Border Payment





Cross-border Linkages



Our next milestones:



India - QR payment



Laos - QR payment



Project Nexus – Remittance
(scalable multilateral linkages)



ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

การเติบโตของ digital payment

ระบบการชำระเงินไทยมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
ทั้งในประเทศและการเชื่อมโยงระหว่างประเทศ



จำนวนลงทะเบียน

76.3 ล้านเลขหมาย

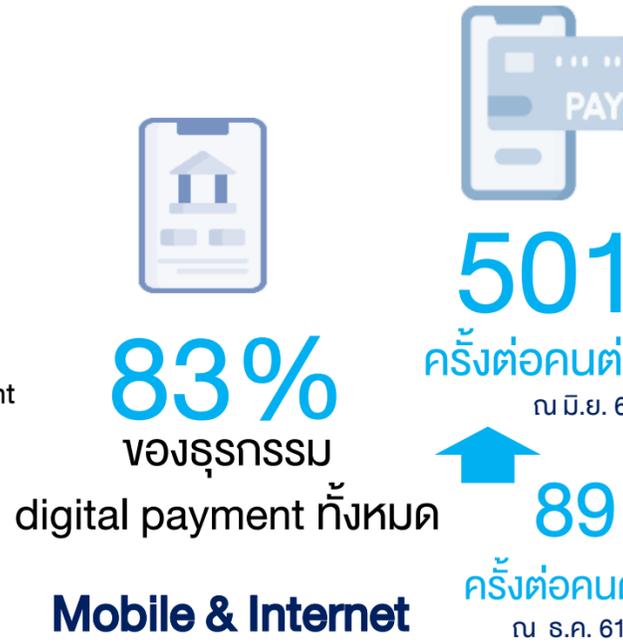
ปริมาณเฉลี่ยต่อวัน **56.4** ล้านรายการ
มูลค่าเฉลี่ยต่อวัน **125.3** พันล้านบาท
ณ ส.ค. 66



มีจุดรับชำระเงินด้วย
QR Code



เชื่อมโยงบริการชำระเงิน
กับ 6 ประเทศ



คนไทยใช้ digital payment มากขึ้น
5 เท่า ใน 5 ปีที่ผ่านมา

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา มูลค่าธุรกรรมการโอนเงินสดลดลง เฉลี่ยปีละ 10%

ปริมาณธุรกรรมการใช้เช็คลดลง เฉลี่ยปีละ 9%

ปัจจุบันมีปริมาณการใช้เช็ค 0.2% และมีมูลค่า 7% ของธุรกรรมรายย่อยทั้งหมด

76% มีมูลค่าน้อยกว่า 100,000 บาท



มีโครงสร้างพื้นฐานทางการเงินและ
การชำระเงินกลางสำหรับภาค
ธุรกิจ

ศึกษาการพัฒนา
CBDC



ในปี 2565 มีธุรกรรม*
จำนวน 28,100 ล้านรายการ
มูลค่า 520 ล้านล้านบาท

*digital payment ทั้งภาคประชาชนและธุรกิจ ไม่รวมธุรกรรมโอนเงินสดและเช็ค



Accelerate cashless society

Cash usage falls as instant payment grows and gains ground from cash:digital 66:34 to 40:60 in near future and 20:80 for ultimate goal.



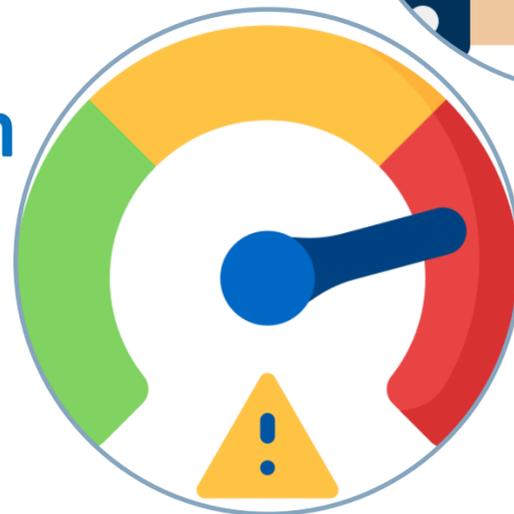
Promote Innovation

Create the testing environment under appropriate risk management to foster innovation which leverage new technologies for effective supervision.



Risk-based ongoing supervision

Implement on-going supervisory focus to higher risk activities while ensuring that there are appropriate, risk-based activities in place to address lower risks effectively and efficiently.



Stronger Industry Collaboration

Building collaboration network, information sharing, risk culture and compliance for e-Payment sector



- From Supervisor to Partner -

**Collaboration
is the Key to Success**

ผู้อำนวยการ

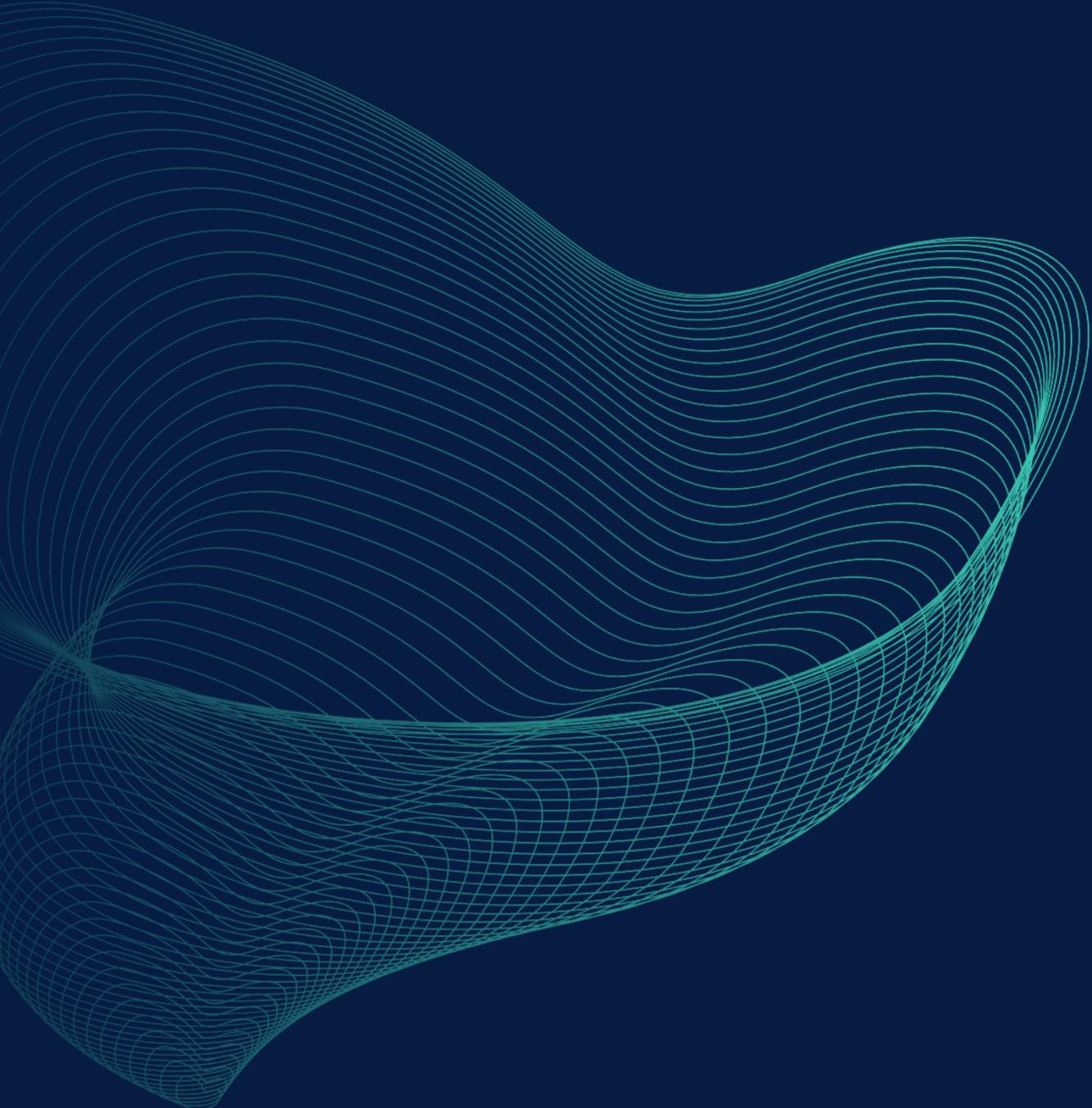
สำนักนโยบายและพัฒนาระบบการชำระเงิน

ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงิน

และเทคโนโลยีทางการเงิน



คุณวัชรกฤษ จีวากานนท์

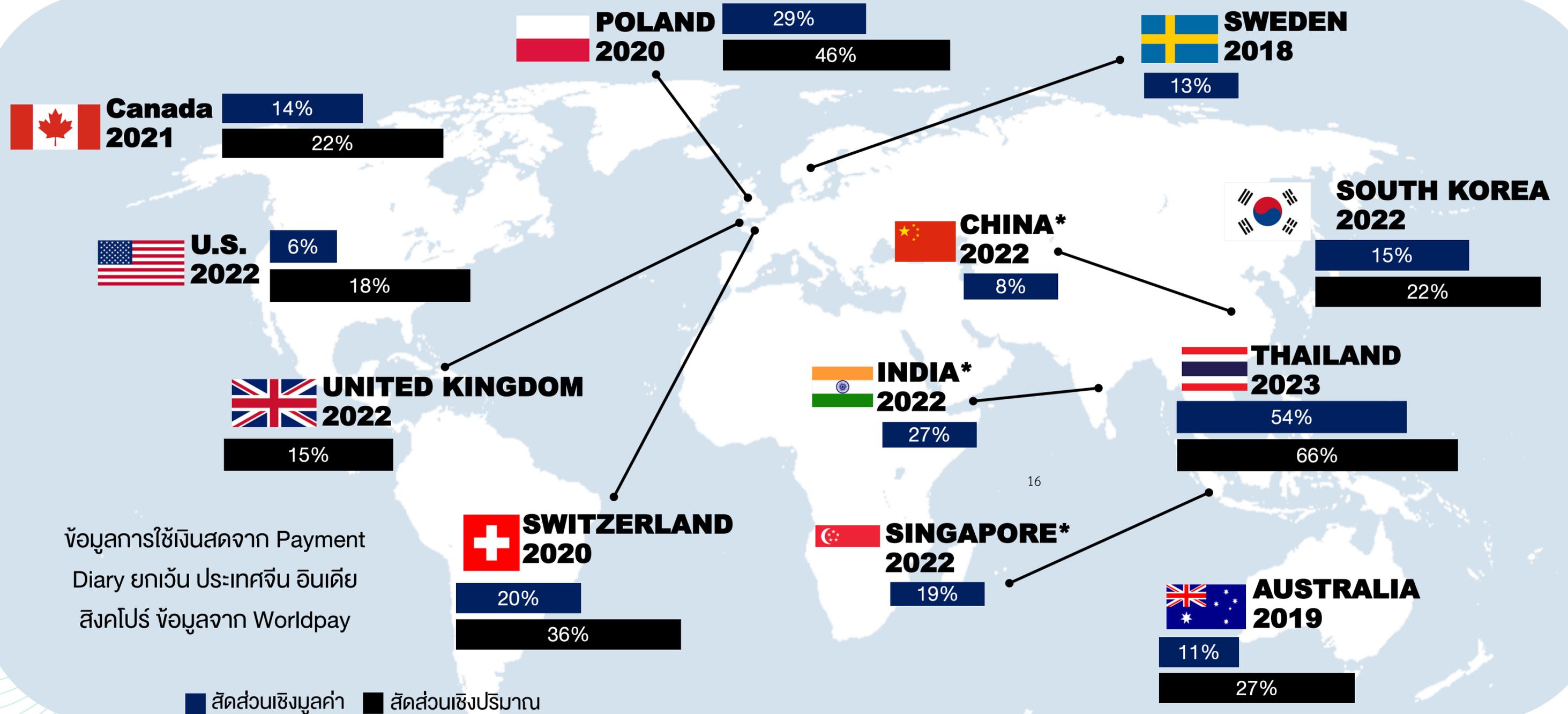


ผลการวิเคราะห์การสำรวจพฤติกรรม
การชำระเงินของประชาชน
(Payment Diary)





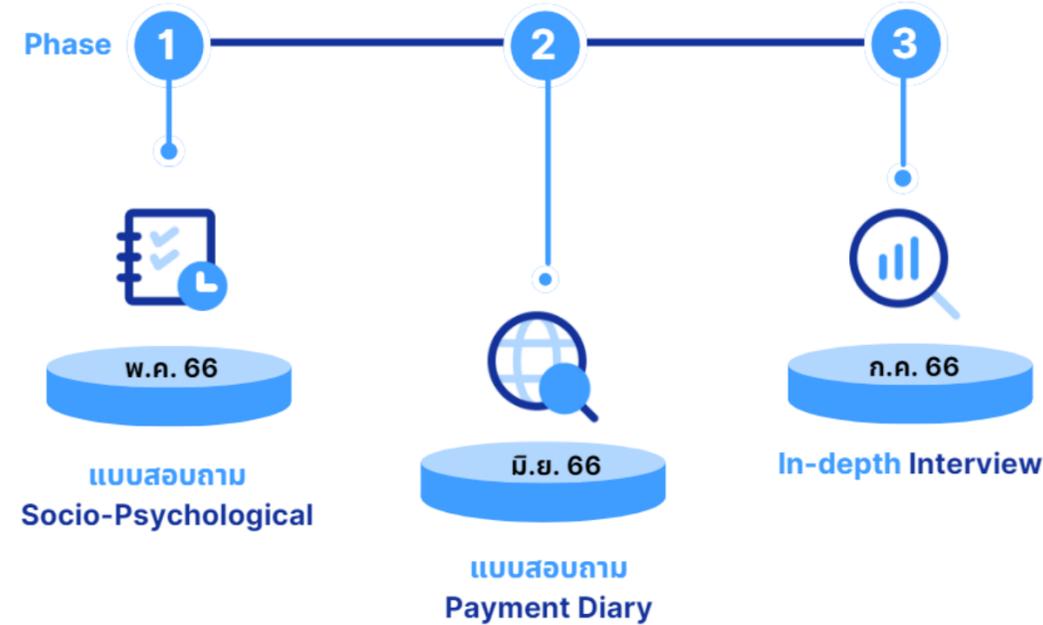
ปริมาณการใช้เงินสดของประเทศไทยยังคงสูง เมื่อเทียบกับประเทศต่าง ๆ



Source: Australia: 2019 Consumer Payments Survey, Canada: Methods of Payment Survey 2021, Euro area: Study on the payment attitudes of consumers in the euro area (SPACE) – 2022, Poland: Payment habits in Poland 2021, South Korea: 2021 Payment Method and Mobile Financial Service Usage Behavior Survey, Switzerland: Payment Methods Survey of Private Individuals 2022, Thailand: 2021 Occasional Paper Payment Diary, United Kingdom: UK Payment Markets 2022, United States: 2023 Diary of Consumer Payment Choice, China, India, Singapore: The Global Payment Report 2023



วิธีการและกลุ่มตัวอย่างในการสำรวจ



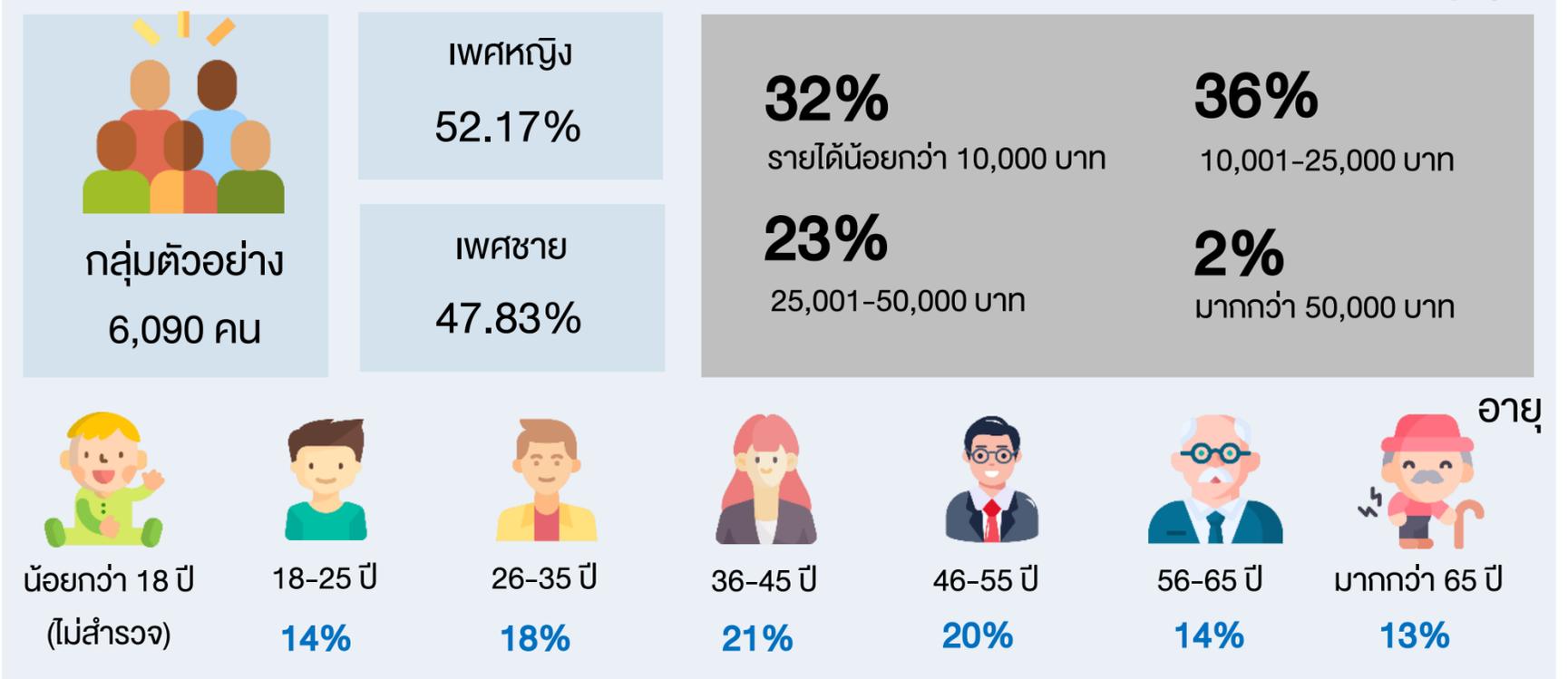
6,090 ตัวอย่าง

ใช้เป็นตัวแทนประชากรไทยจาก
การเปรียบเทียบกับข้อมูลสำนึก
สถิติแห่งชาติ

กำหนด 29 จังหวัดสำรวจ โดยพิจารณาตามหลักสถิติและการกระจายตัวของ

- ✓ จำนวนประชากรในแต่ละภูมิภาค (ข้อมูลจากส่วนบริหารและพัฒนาเทคโนโลยีการทะเบียน กรมการปกครอง พ.ศ. 2564)
- ✓ รายได้ต่อครัวเรือน (สูง กลาง ต่ำ)

ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง



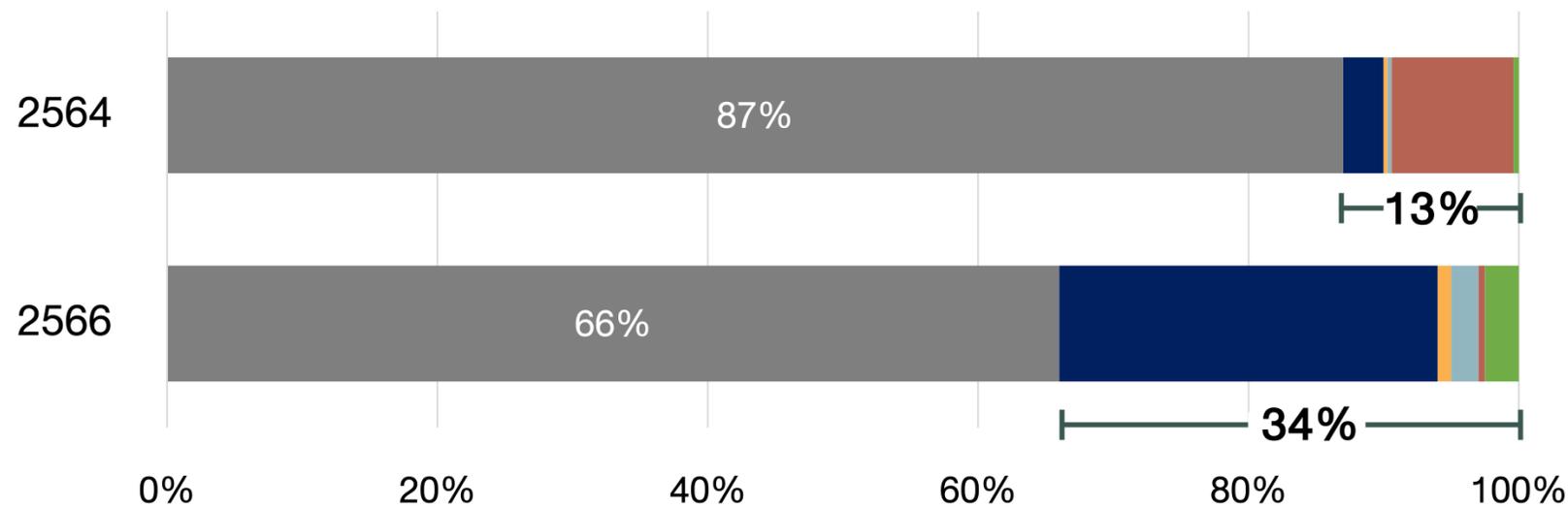


ภาพรวมการใช้เงินสด และ digital payment ปี 2564-2566

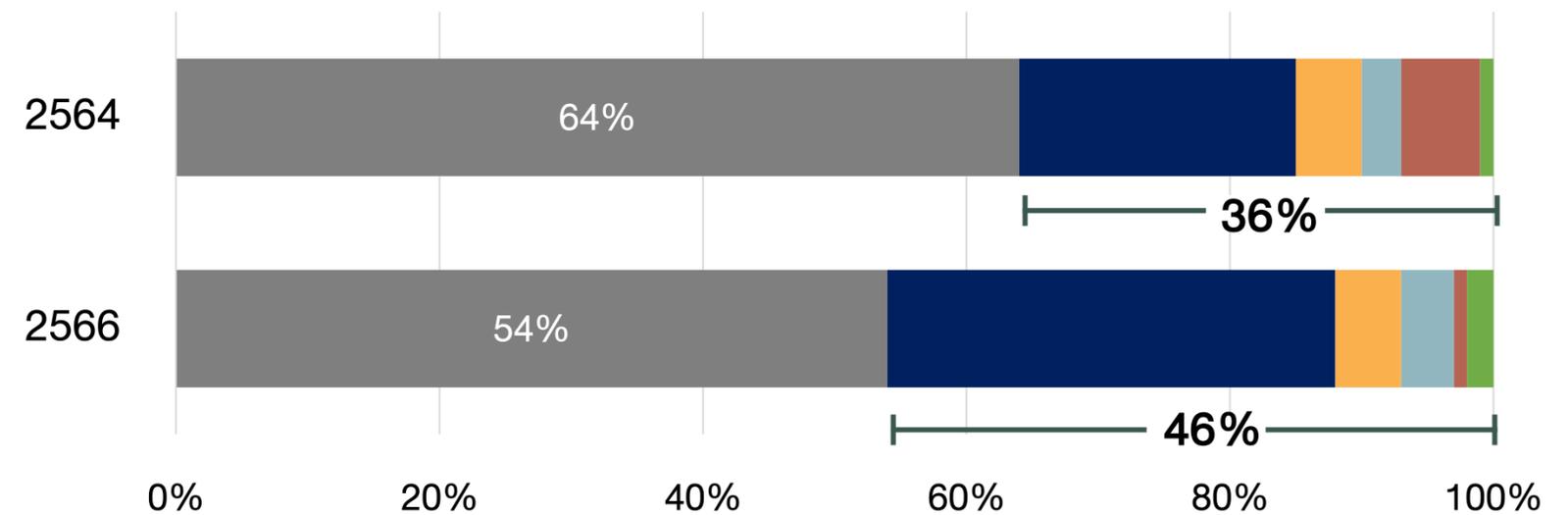
“ช่วง 2 ปี สัดส่วนการใช้ digital payment เพิ่มขึ้น

ช่องทาง Mobile banking ยังคงได้รับความนิยมสูงสุด ส่วนการใช้ **เป๋าตัง** ได้รับความนิยมน้อยลง หลังหมดโครงการภาครัฐ ”

สัดส่วนปริมาณธุรกรรมแยกตามช่องทาง



สัดส่วนมูลค่าธุรกรรมแยกตามช่องทาง



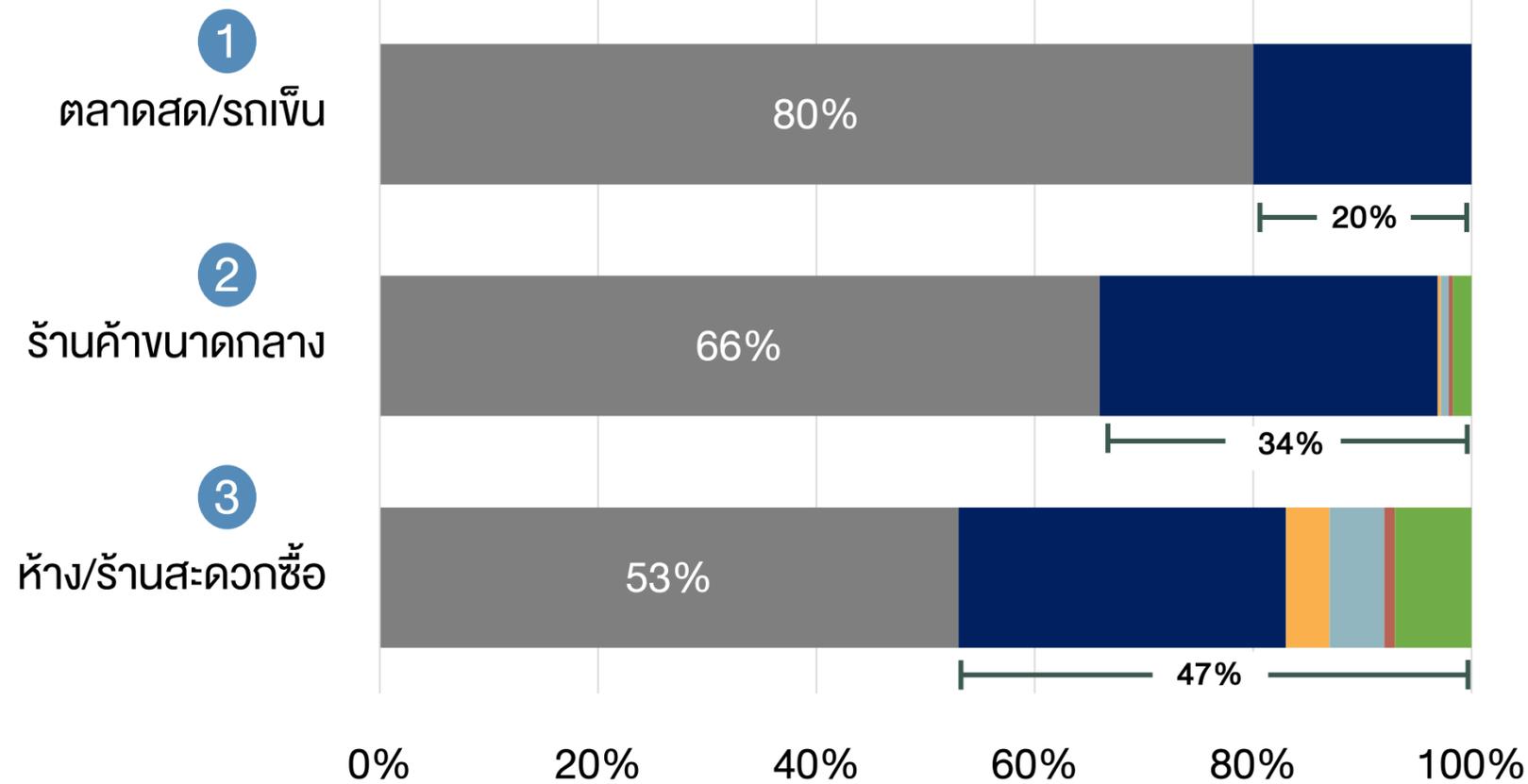
■ เงินสด ■ Mobile banking ■ บัตรเครดิต ■ บัตรเดบิต ■ แอปเป๋าตัง ■ เงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money)



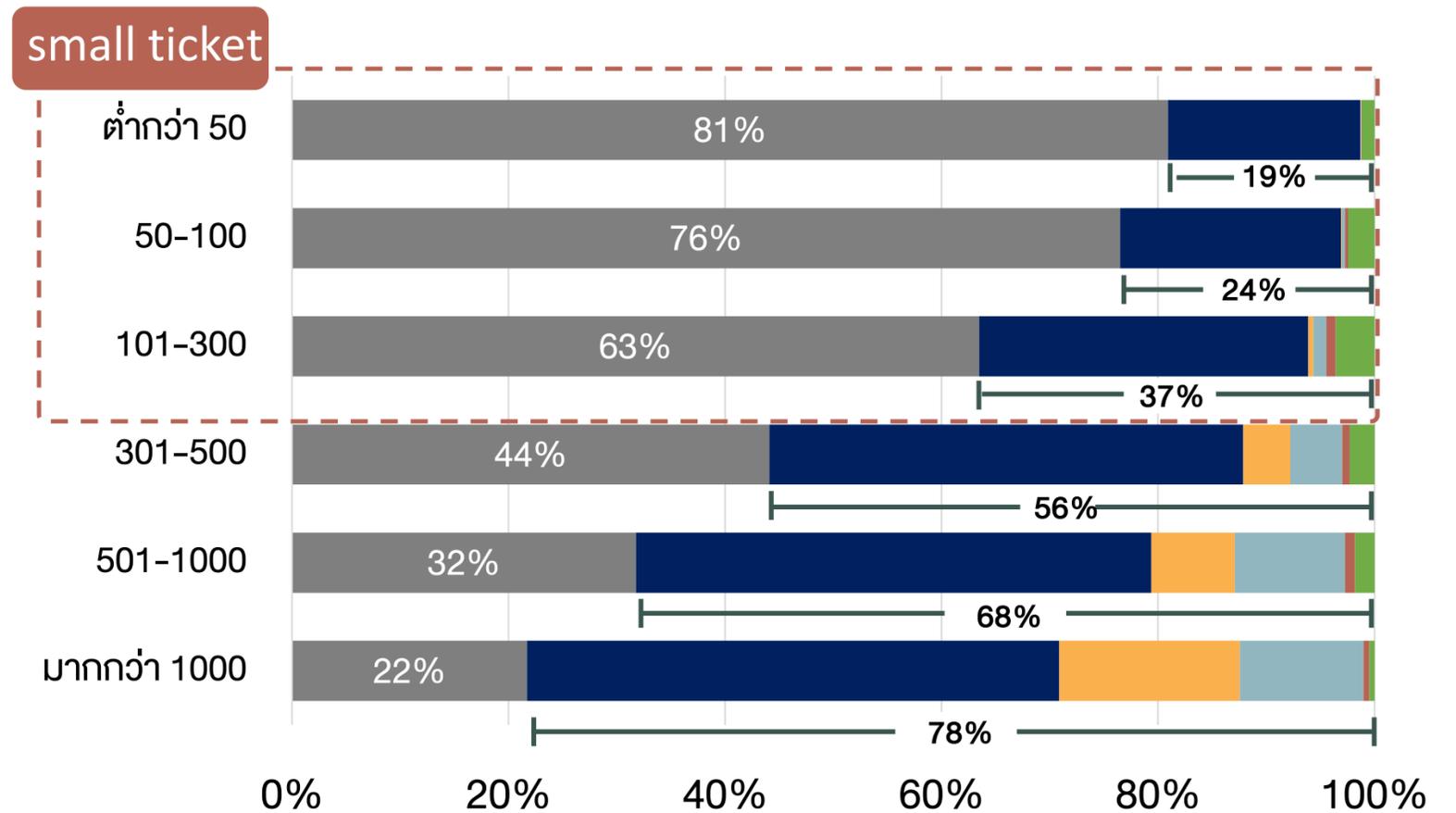
เงินสดยังคงใช้มากกับธุรกรรมมูลค่าต่ำ

“80% ของธุรกรรมใช้ที่ตลาดสด/รถเข็นเป็นเงินสด
และเป็นธุรกรรมมูลค่าต่ำ”

สัดส่วนปริมาณธุรกรรมแยกตามกลุ่มร้านค้าหลัก



สัดส่วนปริมาณธุรกรรมแยกช่วงมูลค่า



■ เงินสด ■ Mobile banking ■ บัตรเครดิต ■ บัตรเดบิต ■ แอปเป่าตัง ■ เงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money)



ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ e-Payment

วิเคราะห์ด้วย Ordinary Least Squares (OLS) และ Ordinal Logistic Regression

Payment Intention

Injunctive norms



Roles



Descriptive norms



Perceived control



Feelings



Personal norms



Attitude

ความรวดเร็ว



การใช้งานง่าย/
สะดวก



การใช้งานได้ทุกที่
ทุกเวลา



ปลอดภัย



Personal Characteristics

อายุ



รายได้



ช่องทางการรับรายได้



การศึกษา*



Payment Habit



Injunctive norms (การยอมรับและความต้องการของร้านค้า/คู่ค้า)

ร้านค้าแสดงความต้องการรับวิธีใด จะมีผลต่อพฤติกรรมการจ่ายเงินมากขึ้น เช่น หากร้านค้าวางจุดรับและสัญลักษณ์ชัดเจน จะทำให้ลูกค้าที่ POS จ่ายด้วย digital payment เพิ่มขึ้น



Personal norms (ทัศนคติส่วนตัว)

ทัศนคติส่วนตัวมีผลน้อยลง เนื่องจาก คนมองเห็นโอกาสในการได้ใช้ digital payment และเงินสดใกล้เคียงกัน เช่น เมื่อไปถึงร้านค้า เราจะเลือกใช้เงินสด หรือ digital payment ก็ได้



20



การศึกษา

การศึกษามีผลน้อยลง เพราะ การศึกษามีผลเพียงต่อความตั้งใจจ่ายเท่านั้น แต่พฤติกรรมการจ่ายเงินจริง ขึ้นอยู่ที่หน้า POS ว่าทางเลือกไหนสะดวกกว่า และทุกวันนี้คนมีการศึกษาน้อยก็หันมาใช้ digital payment มากขึ้น



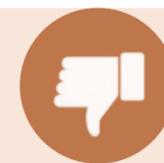


ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ e-Payment

ทัศนคติต่อการเลือกใช้สื่อชำระเงินระหว่าง e-Payment และเงินสดของปี 2564 และ 2566



Attributes ที่คนมีทัศนคติต่อการใช้ digital payment ดีขึ้น



Attributes ที่คนมีทัศนคติต่อการใช้ digital payment แย่ลง

ปัจจัยที่ควรส่งเสริม

ความเร็ว



ใช้งานง่าย สะดวก



ใช้งานได้ทุกที่/ ทุกเวลา

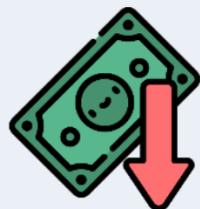


ความปลอดภัย



ปัจจัยอื่นๆ

ต้นทุนการใช้จ่าย



การควบคุมการใช้จ่าย



ความเป็นส่วนตัว



ประเด็นที่ต้องสร้าง perception ให้ดีขึ้น

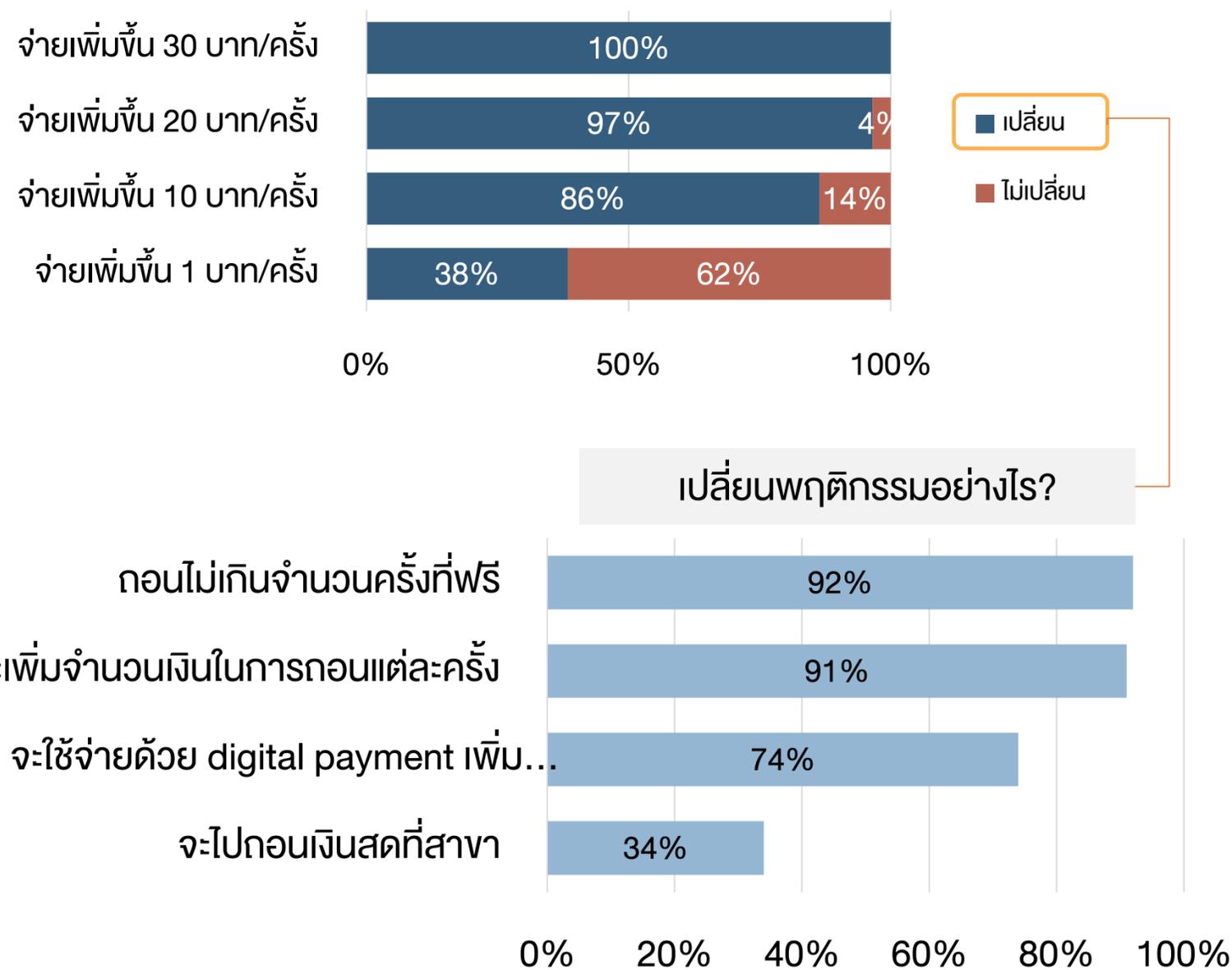
- การใช้จ่ายทุกที่ทุกเวลา
- ความสะดวกรวดเร็ว
- ความปลอดภัย





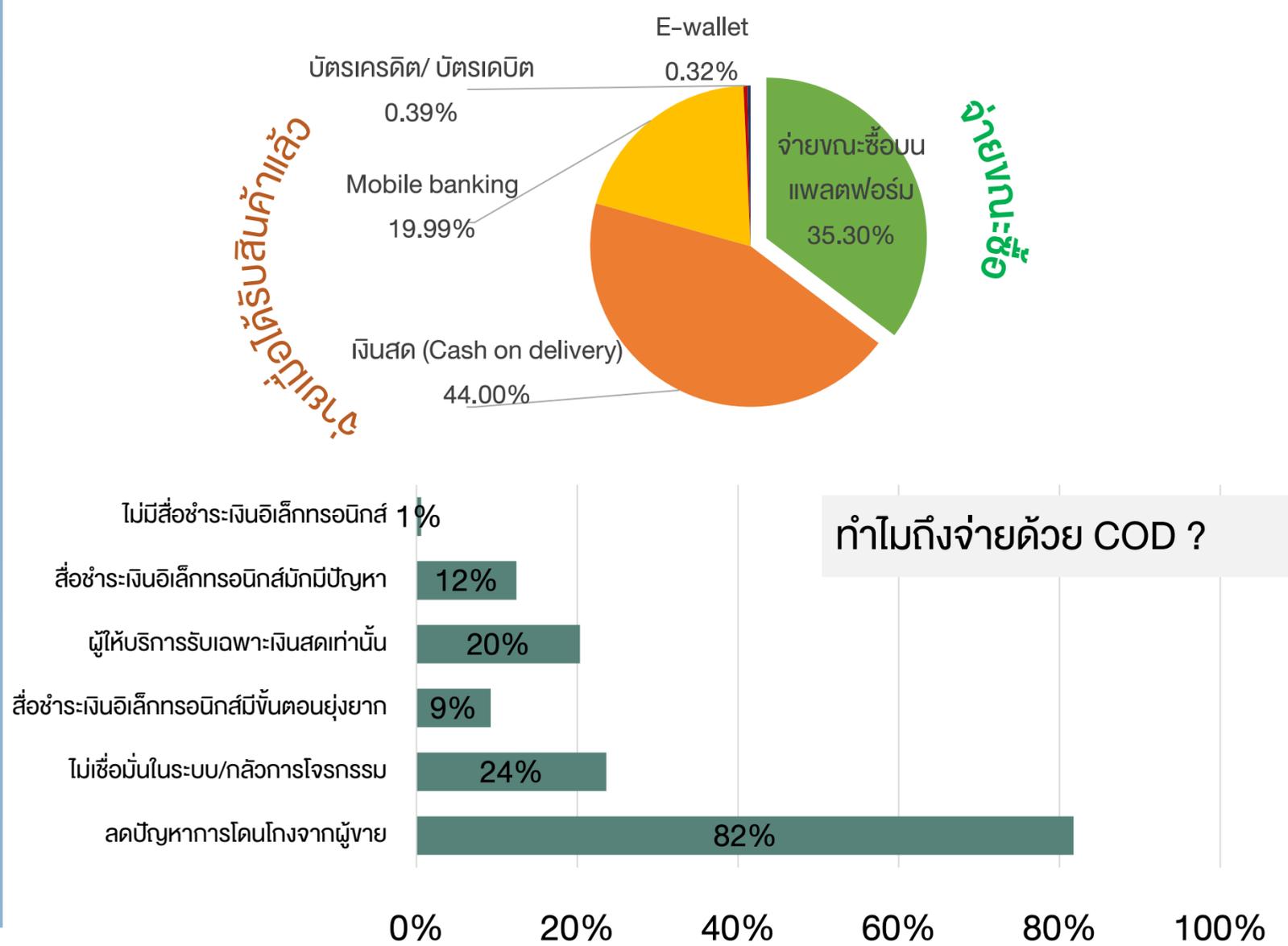
ค่าธรรมเนียมมีผลต่อการถอนเงินสดที่ตู้ ATM

“ค่าธรรมเนียมการถอนเงินที่เพิ่มขึ้น จะกระตุ้นให้ประชาชนหันมาใช้จ่าย digital payment เพิ่มมากขึ้น”



เกือบครึ่งจ่ายด้วยเงินสด เพราะกลัวถูกโกง

“65% จ่ายเมื่อได้รับสินค้าแล้ว เหตุผลหลักเพราะกลัวโดนโกง
44% ยังคงจ่ายด้วยเงินสด”





Pain 1

จุดรับไม่ทั่วถึง สำหรับการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

- ร้านค้า/ร้านอาหาร ไม่ได้รับ digital payment ทุกร้าน โดยเฉพาะพื้นที่ห่างไกล หรือร้านค้าขนาดเล็ก
- บางร้านมีการกำหนดขั้นต่ำ หรือ รับเฉพาะ wallet ของตัวเอง

Pain 2

การใช้ digital payment ยังไม่สะดวกเท่าเงินสด

- การใช้จ่ายมูลค่าต่ำ ใช้จ่ายด้วยเงินสดเร็วกว่า เพราะ digital ต้องกดเข้าแอปพลิเคชันยุ่งยาก, รอคนขายเปิด QR, รอผู้ขายถ่ายสลิปหรือตรวจว่าได้รับเงินแล้ว

Pain 3

ผู้ใช้อังมีความกลัว/กังวล กับการใช้งาน digital payment

- กลัวถูกหลอกเพราะไม่คุ้นชินกับการใช้เทคโนโลยี กลัวไม่ปลอดภัย กลัวถูกโจรกรรมข้อมูล
- กังวลเรื่องโอนเงินผิด มีขั้นตอนยุ่งยาก กลัวไม่ได้เงินคืน

ผู้อำนวยการ

สำนักกำกับและตรวจสอบผู้ให้บริการชำระเงิน

ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงิน

และเทคโนโลยีทางการเงิน



คุณเจนมสุดา เริงวรรณ



ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

#1 Regulation

#2 Supervision

Forward Looking & Ongoing Supervision

#3 Examination



ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

#1 Regulation

#2 Supervision

Forward Looking & Ongoing Supervision

#3 Examination



RIA หลักเกณฑ์ภายใต้ พ.ร.บ.ระบบการชำระเงิน

Guiding principles

- สนับสนุนการกำกับดูแลแบบ Risk-based และ Proportionality approach ยืดหยุ่น รองรับรูปแบบธุรกิจ เทคโนโลยีใหม่ และความสำคัญได้เท่ากัน
- ไม่เป็นการละเมิด/หรือต้นทุนที่เกินสมควรกับผู้ประกอบธุรกิจ และ สปท. และสอดคล้องกับวิธีปฏิบัติ
- สนับสนุนสภาพแวดล้อมการแข่งขันในระบบการชำระเงินอย่างเท่าเทียม



ระยะสั้น
ดำเนินการแล้วเสร็จ ปี 65

ระยะกลาง
อยู่ระหว่างดำเนินการ ปี 66

ระยะยาว
เริ่มดำเนินการ ปี 67

แผนการดำเนินงาน

ซักซ้อมความเข้าใจเจตนารมณ์ และการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ โดยออก Q&A

- การให้ผลตอบแทนหรือสิทธิประโยชน์แก่ผู้ใช้บริการ e-money
- การถอนเงินออกจาก e-money
- แนวทางการจัดการเงินรับล่วงหน้าที่ได้รับจากผู้ให้บริการ

ปรับปรุงประกาศที่เป็นประเด็นเชิง operation

- การจัดการเงินรับล่วงหน้ากรณีผู้ประกอบธุรกิจถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์
- Fit & Proper ของกรรมการ/ผู้มีอำนาจในการจัดการ/ผู้ถือหุ้น
- Market conduct สำหรับผู้ประกอบธุรกิจชำระเงิน
- การประกอบธุรกิจอื่นของผู้ประกอบธุรกิจ e-money
- ปรับหลักเกณฑ์ ลด ละ เลิก
- การปรับ Governance ของผู้ให้บริการระบบสำคัญ (SIRP)
- ยกระดับแนวนโยบาย KYM เป็นประกาศ



พิจารณาปรับเกณฑ์การประกอบธุรกิจระบบและบริการชำระเงินที่เป็นประเด็นเชิงนโยบาย

- โครงสร้างการให้ใบอนุญาต หลักเกณฑ์ Entry และ Exit เพื่อให้ผู้ประกอบธุรกิจในระบบมีความแข็งแกร่ง
- กบทวนหลักเกณฑ์การดำรงเงินรับล่วงหน้าจากผู้ให้บริการ
- Debit Card Localization (เกณฑ์ local switching)



ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

#1 Regulation

#2 Supervision

Forward Looking & Ongoing Supervision

#3 Examination



What we observed

พบการปฏิบัติที่อาจเข้าข่าย
ไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ในหลายเรื่อง เช่น



- 1 ขออนุญาตย้าย สนง. / ขอประกอบธุรกิจอื่น /
แจ้งเพิ่มทุน เปลี่ยนกรรมการ หรือชื่อนิติบุคคล
- 2 การดำรง Float และรายงานเงินรับล่วงหน้า
- 3 รายงานงบการเงิน การดำรงส่วนของผู้ถือหุ้น
- 4 รายงานการตรวจสอบ IT / IA
- 5 รายงานธุรกรรมการให้บริการ



What we observed





What we expect



Tone from the top

- กรรมการต้องตระหนักในการปฏิบัติตามเกณฑ์
- สร้างวัฒนธรรมให้มี compliance awareness



Build up PSA expertise

- ศึกษาทำความเข้าใจหลักเกณฑ์ให้ครบถ้วน
- ประสานงานสอบถาม รพท.



Proactive compliance

- จัดทำคู่มือปฏิบัติงาน / Compliance check list / สุ่มสอบทานการปฏิบัติ
- จัดทำกลไกหรือกำหนดกระบวนการทำงาน เพื่อป้องกันการผิดเกณฑ์
- ชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติงานกับฝ่ายงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ
- ศึกษารูปแบบธุรกิจ นวัตกรรมใหม่ ๆ





What we support

สรุปเกณฑ์การ รายงาน/แจ้ง/ ขออนุญาต สำหรับบริการ e-Payment

หากท่านเป็นผู้ประกอบธุรกิจบริการภายใต้การกำกับ ท่านจะต้องปฏิบัติตามเกณฑ์การกำกับดูแลผู้ประกอบการ สำหรับประเภทใบอนุญาต/ขึ้นทะเบียนของท่านอย่างครบถ้วน โดยท่านสามารถตรวจสอบเรื่องที่ต้องปฏิบัติเบื้องต้น ตามที่กำหนดในเกณฑ์การกำกับดูแลตามประเภทใบอนุญาต/ขึ้นทะเบียนของท่าน ได้ตามขั้นตอน ดังนี้

1

เตรียมข้อมูลประเภทใบอนุญาต/ขึ้นทะเบียนของท่าน

โดยท่านสามารถตรวจสอบ ประเภทใบอนุญาต/ขึ้นทะเบียนได้ที่...



How to:

- 1.1 เข้า Website ตาม Link
- 1.2 ค้นหาข้อมูล License ของบริษัท โดยพิมพ์ชื่อบริษัทของท่าน
- 1.3 ตรวจสอบข้อมูลใบอนุญาต/ขึ้นทะเบียน ได้รับตาม พ.ร.บ. e- Payment

2

เลือกประเภทใบอนุญาต / ขึ้นทะเบียน และ ประเภทสถาบัน



ประเภทใบอนุญาต / ใบขึ้นทะเบียน

(All) ▼

ประเภทสถาบัน

Non-bank ▼

3

ท่านสามารถเลือก Export ตาราง เป็น Excel File ได้

1. เลือก Download ที่มุมขวาล่างของหน้าเพจ



Regulation alert email

E-LEARNING

Annual training for
Compliance & Related
department



ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

#1 Regulation

#2 Supervision

Forward Looking & Ongoing Supervision

#3 Examination



ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

Onsite Examination Issues

#1 Float Management

#2 KYM

#3 2nd – 3rd Line



ดำรงเงินรับล่วงหน้า
ฝั่งสินทรัพย์
ไม่น้อยกว่า
ยอดคงค้างเงินรับล่วงหน้า

Monitor

DAILY

จัดทำบัญชีเงินรับ
ล่วงหน้าฯ
แยกไว้ต่างหาก
จากบัญชีอื่น

ระบุชื่อบัญชี
ให้ชัดเจน
ว่าเป็นบัญชี
Float

#1 Float Management



การ Verify ตัวตนร้านค้า ไม่รัดกุม



ขาดกระบวนการ
Monitoring ร้านค้าในเชิงรุก
เช่น ไม่ได้ลงพื้นที่ตรวจสอบ
ร้านค้า/ตรวจหน้าเว็บไซต์



ไม่ Update ข้อมูลร้านค้า
ทำให้ไม่รู้สถานะปัจจุบัน
ของร้านค้าที่ให้บริการ



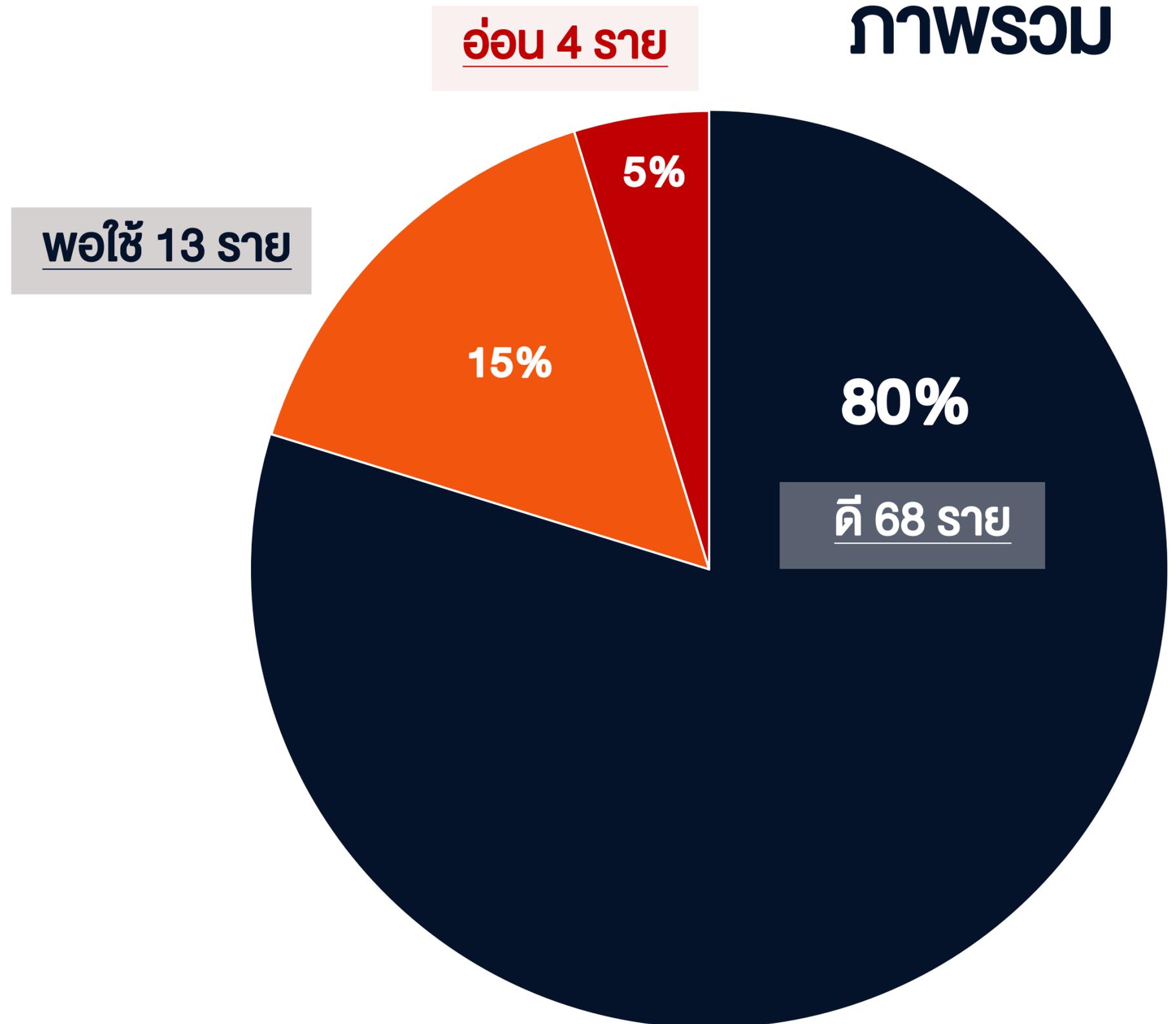
#2 KYM

KYM Self-Assessment

เพื่อยกระดับการทำความเข้าใจและบริหารจัดการตาม
ความเสี่ยงร้านค้า (KYM) และลดความเสี่ยงที่
บริการชำระเงินจะถูกใช้เป็นช่องทางการทำทุจริต
ฟอกเงิน หรือสนับสนุนการกระทำที่ผิดกฎหมาย

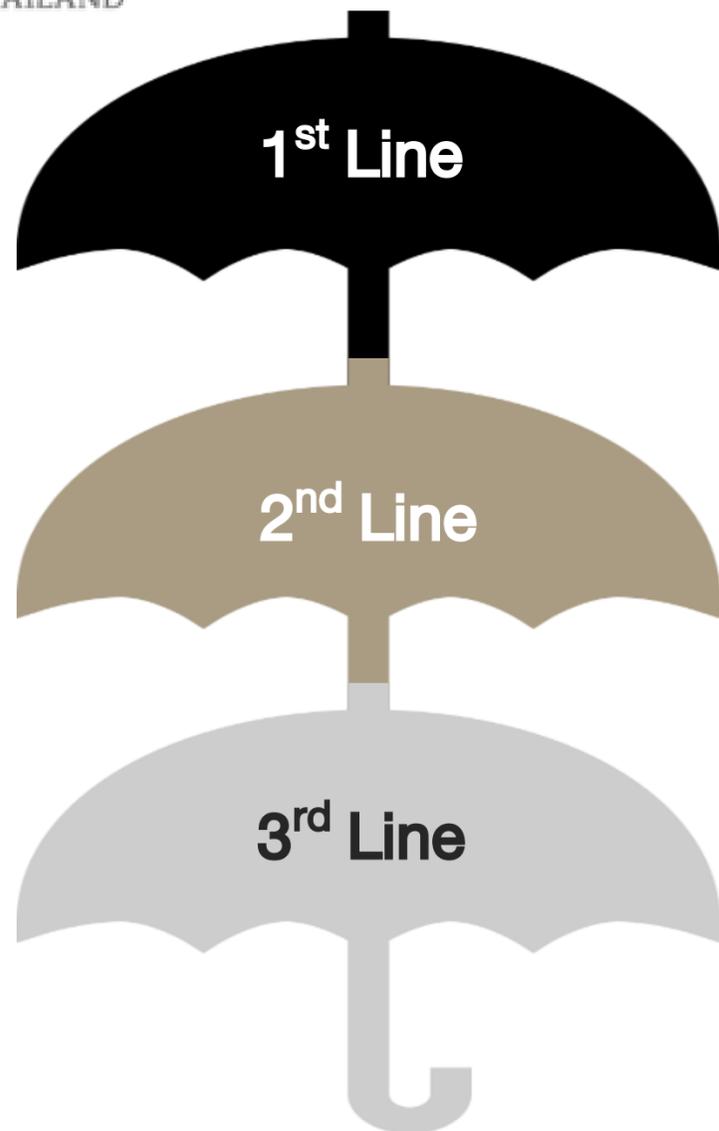
ผู้ประกอบการธุรกิจ **85** ราย

ภาพรวม





ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND



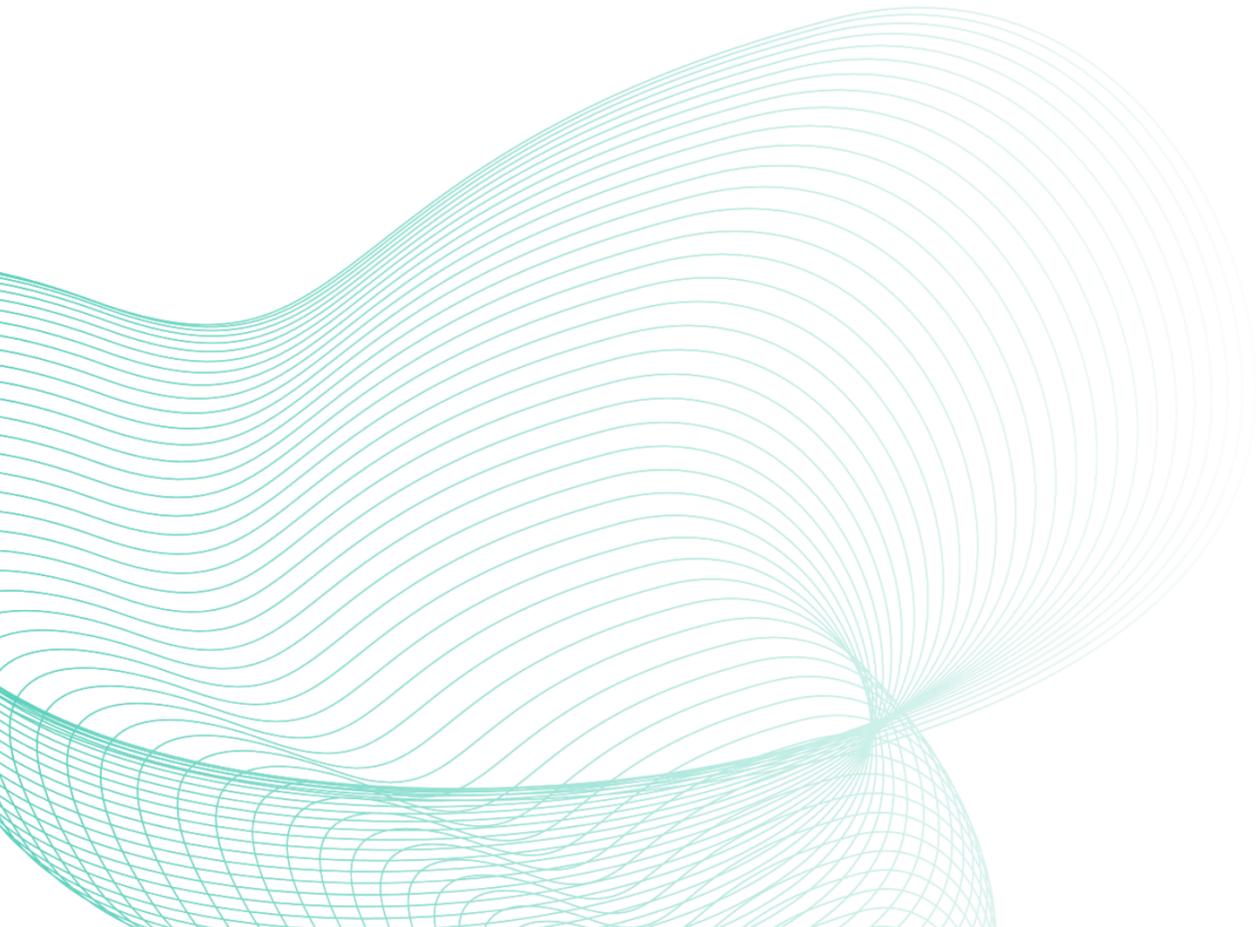
Identify, assess, control, and monitor risk

Facilitate and perform check and balance

Assess and assure the effectiveness of control

#3 2nd – 3rd Line

Ongoing Supervision



Ongoing Supervision

ติดตามความเสี่ยงแบบ Ongoing
จับสัญญาณความเสี่ยงได้รวดเร็ว
ดำเนินการได้ทันที

Risk Proportionate

ติดตามและตรวจสอบ
ผู้ประกอบการธุรกิจตามระดับ
ความเสี่ยง/ความมีนัยสำคัญ

Ongoing Process

- ติดตามต่อเนื่อง
- ดำเนินการทันทีเมื่อพบสัญญาณความเสี่ยง

Data & tools

- พัฒนา Monitoring Tools
และ Alert Trigger



ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

Panel Discussion

Compliance Synergy: Bridging Knowledge and Practice



คุณพรชัย เอ่งเจริญญ

Moderator



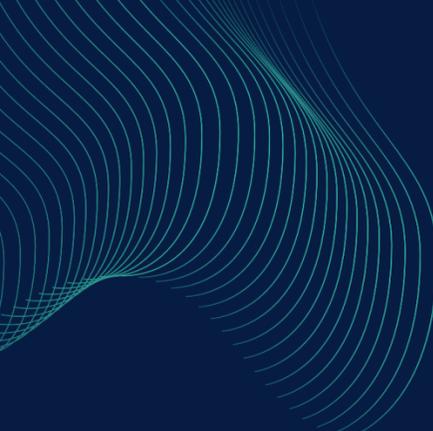
คุณวิชัย กูฐิติพย์

T2P



คุณเกรียงไกร รอดเชียงล้ำ

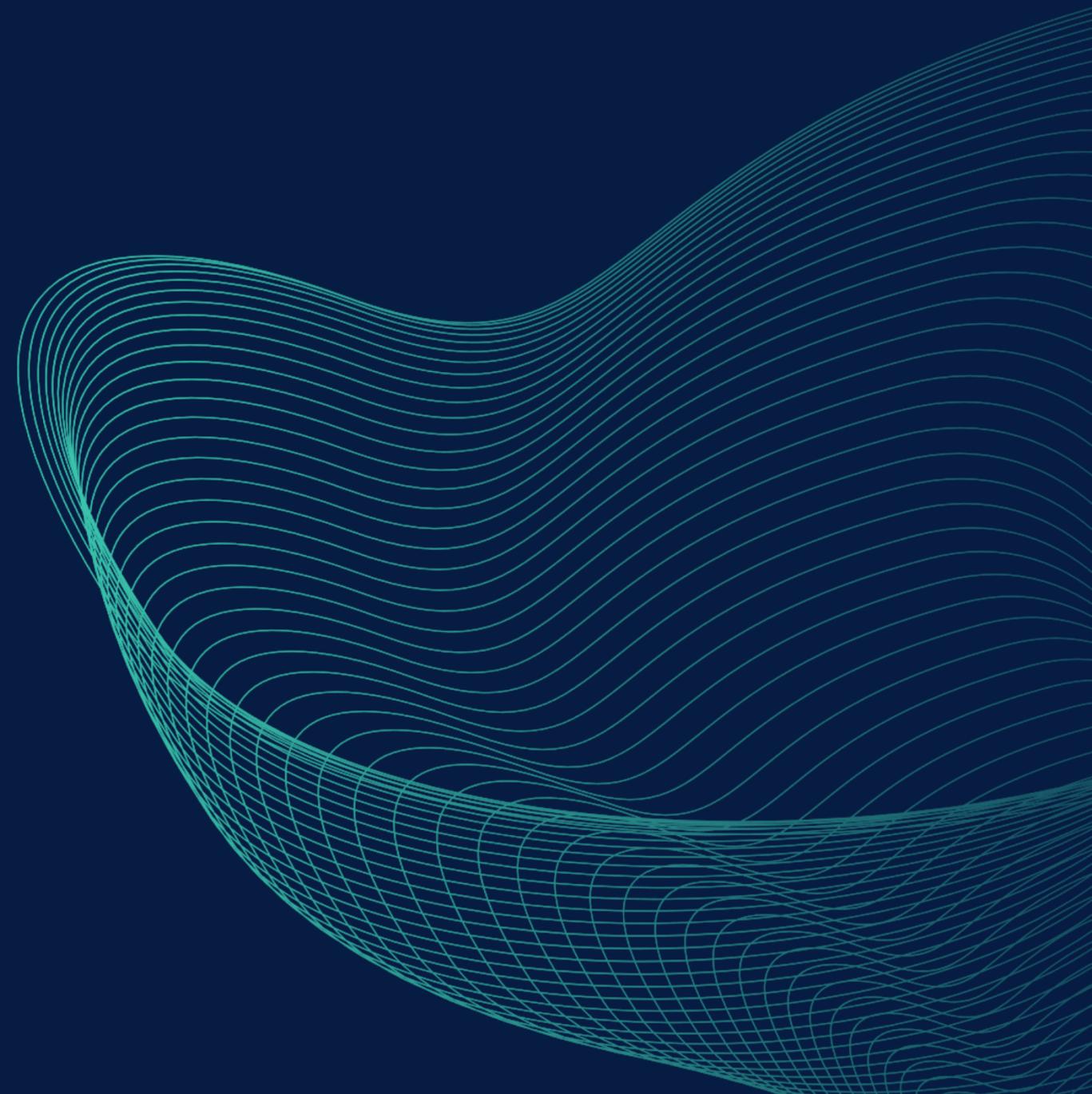
BAY



Staying Ahead

Trends and Navigating in Regulatory Compliance

15 December 2023



Thank you!

